Idiom

Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Syftet med detta arbetsområde är att utveckla elevernas språk såväl i skrift som i tal. På köpet blir de bättre på läsförståelse eftersom idiomatiska uttryck är vanligt förekommande inte bara i alla typer av berättelser, utan även i texter av sakprosa-karaktär.

Läraren reflekterar

Jag har arbetat med idiomatiska uttryck i årskurs 7. Detta har varit ett isolerat arbetsområde och bara arbetats med under en lektion i veckan. Övriga svensklektioner har kretsat kring annat, men i samband med genomgångar av annat och som en följd av att idiom är en naturlig del av mitt vardagliga tal har jag stannat till så fort jag använt ett sådant för att tydliggöra att det var just ett idiom. På så vis har eleverna också förstått att det är svårt att prata utan att använda sig av dem. Eleverna började tids nog själva reflektera över dem och belysa att det de använde var just den här typen av uttryck. En elev kom till och med fram vid ett tillfälle och undrade om hen kunde få gå och “kasta lite vatten”.

Metod – Läxor, förhör och urval

I samband med det första lektionstillfället visade jag eleverna en text jag själv skrivit, som i princip bara byggts upp kring idiomatiska uttryck. På så vis förstår de hur vanliga de är. Tillsammans pratade vi sedan om vilka av uttrycken de kände igen, samt betydelsen av dem.

Eleven **trampade i klaveret** och **fick sina fiskar varma** när han försökte **lägga vantarna på** facit till provet. Läraren **gick i taket** och eleven **låg risigt till**. Han valde att **lägga benen på ryggen** och **dök inte upp** nästkommande dag. Efter många om och men kom han dock tillbaka **med svansen mellan benen,** vilket **slog ner som en bomb** hos hans klasskamrater. Han hade aldrig tidigare **dansat efter någons pipa** och många betraktade honom som någon med **skinn på näsan.** Allt här i livet är dock inte **hugget i sten.**

Därefter presenterade jag upplägget för dem och förklarade att de skulle få i läxa att lära sig 8-9 idiom i veckan och att dessa skulle följas upp i kontinuerliga läxförhör (se bifogade filer nedan), för att sedan mynna ut i ett större prov i arbetsområdets slutskede. Läxförhören har sett mer eller mindre likadana ut för tydlighetens skull. Jag har skrivit

CC BY NC SA

meningar innehållande förklaringar av idiomen och också inkluderat idiomen i en ruta, för eleverna att välja ifrån, till exempel:

“Nu gäller det att *inte göra något förhastat”,* där de har förväntats skriva “*ha is i magen”.*

Den avslutande frågan på varje förhör har dock antagit en annan form och gärna fått ta lite mer tid i anspråk för att inte de som är snabba ska bli klara alltför fort i förhållande till de som behöver mer tid. Det har handlat om att illustrera ett av uttrycken för den aktuella veckan, eller formulera egna meningar med dem. I vissa fall med tillägget att tänka på sin handstil och övriga skrivregler, förstås.

Urvalet av idiom har jag själv gjort utifrån de jag har kommit på.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Centralt innehåll*

Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA